

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Stare Drzewce

1. Nazwa

LAMUS KOŁO DOMU NR 54 (D. 58)

2. Czas powstania

Lata 20. XX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok na elewację południową i wschodnią.

4. Adres

**Stare Drzewce 54
67-407 Szlichtyngowa**

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

Ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie wsi Stare Drzewce, Nowe Drzewce, i Małe Drzewce (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z dn. 12 lutego 2021 r., poz. 418).

Historia.

Najstarsza wzmianka o wsi pochodzi z 1300 r. Za czasów władców śląskich na ziemi wschowskiej osiadł możny ród Kotwiczów. Do nich, obok wielu wiosek, należały również Drzewce. Ostatni z Kotwiczów, w ramach wymiany oddał w 1496 r. majątność Drzewce Michałowi Nosticzowi. W rękach Nostyczów Drzewce pozostawały przez parę wieków. W połowie XIX wieku rodzina Nosticzów wyemigrowała do Drezna linia drezdeńską wymarła w latach 70-tych. W 1846 r. właścicielem Drzewców jest rodzina Drzewieckich. Miejscowość podzielona na cztery części: Górna, Dolna, Średnia i Nowa - pozostawała częściowo w rękach opolskich: Górne - Dihring, Średnie - Ksawery Zakrzewski. Dolne - H, Perkiewicz. W czasie I wojny światowej Stare Drzewce / Górne / znajdowały się w rękach Jerzego Nowaka. Folwark w Drzewcach Dolnych powstał w połowie XIX w, na miejscu wcześniejszego zespołu. Pozostały po nim -niektóre drzewa w parku - dęby i wierzb. Źródła podają, że w latach 80-ych XIX w, właścicielem folwarku był Perkiewicz. Jego posiadłość obejmowała 1312 mórg ziemi. Ponadto był on właścicielem 3 dymów z 36 mieszkańcami. Wszystkie obecnie zachowane budynki pochodzą z II-poł, XIX w. Produkcja towarowa folwarku nastawiona była na hodowlę bydła. Sprzedawano też mięso dla potrzeb lokalnych w sklepie mięsnym w części domu mieszkalnego nr 54. W okresie powojennym na terenie byłego folwarku utworzono SKR, a następnie PGR, który od 1980 r, należał do PGR w Górczynie. Obecnie budynki stanowią własność prywatną.

Opis.

Budynek usytuowany na wschód od domu mieszkalnego nr 54 przy samej drodze Wschowa – Krzepielów. Obiekt murowany z cegły, częściowo otynkowany, założony na planie zbliżonym do kwadratu, parterowy, nakryty dachem kopertowym z pokryciem z dachówki karpiówki. Elewacja frontowa – południowa symetryczna, trójosiowa. Osi wyznaczają otwory drzwiowe zamknięte łukiem odcinkowym. Elewacje pierwotnie posiadają ramowe zamknięcie w postaci, cokołu, lizen narożnych i gzymsu podokapowego.

Wartości.

Lamus prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową jako część folwarku. Jest przykładem architektury folwarcznej z przełomu XIX i XX wieku, która bardzo nielicznie zachowała się w tej części województwa.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, w historycznej bryle, kubaturze, wraz z kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek z zachowaniem krycia z dachówki ceramicznej karpiówki, na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Przeprowadzone remonty nie wpłynęły na zachowane wartości budynku.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystyki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan**20.09.2021r.**